

ת"פ 4109/09 - מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נגד דורון כושאוי

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 4109-09 מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה נ' כושאוי

בפני	כב' השופט ד"ר אוהד גורדון
מאשימה	מ.י. פרקליטות מחוז ת"א-מיסוי וכלכלה ע"י עו"ד א' גילדין וש' יונביץ
נגד	
נאשמים	דורון כושאוי ע"י עו"ד צ' נצר

החלטה

בגזר דין מיום 6.2.14 נגזר על הנאשם, בין היתר, לרצות שישה עשר חודשי מאסר. ערעור שהגיש נדחה, וכך גם בקשת רשות ערעור. בחלוף ימים ספורים מדחיית בקשת רשות הערעור בידי בית המשפט העליון, הוגשה לבית משפט זה הבקשה הנוכחית. במסגרתה, עותר הנאשם לעיכוב ביצוע מועד תחילת ריצוי העונש למשך חצי שנה, וזאת על מנת שיוכל להסדיר את עניינה הכלכליים של משפחתו, המצויה בקושי כלכלי ניכר ונכסיה עומדים בפני מימוש. עוד מבקש הוא לדחות את ריצוי העונש בשל פרוצדורה רפואית שעליו לעבור.

המאשימה טענה, כי אין לבית משפט זה סמכות לדון בבקשה. אני מקבל טענה זו. סעיף 87 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 מאפשר לבית המשפט להורות על דחיית ביצועו של עונש. בפסיקה נקבע, כי סמכות זו נחלקת בין הערכאות באופן הבא: משעה שהוגש ערעור על גזר הדין, נתונה הסמכות לעיכוב הביצוע לערכאת הערעור, ואינה נתונה עוד לערכאה דלמטה:

"לדעתי ברור - ולא יכול להיות כלל אחרת - שהסעיף חל רק על בקשה שהוגשה לבית-המשפט המקורי לפני שהוגש הערעור על גזר-הדין עצמו, ואילו למן אותו שלב ואילך נתפס הנושא כולו לסמכותו הבלעדית של בית-המשפט שלערעור. לא יתכן שתוך כדי שמיעת הערעור, או בהיותו תלוי ועומד, יוכל המערער לפנות בבקשה כזאת לבית- המשפט המקורי ואם נתקל שם בסירוב - להגיש 'הודעת ערעור' נפרדת בצד הערעור העיקרי. הדעת נותנת שלא יהיה ערבוב תחומין כזה, באין הוראה בדין הקובעת בפירוש אחרת (ה"מ 95/77 אברון נ' מדינת ישראל (17.2.77)). ראו גם ע"פ 11404/04 דוויק נ' מדינת ישראל (26.12.04), בש"פ 5591/09 ראקוב נ' מדינת ישראל, פ"ס' 4 (21.7.99). כל ההחלטות פורסמו ב"נבו".

אמנם, החלטות אלה דנו בבקשות לעיכוב ביצוע המוגשות עם או במהלך הליך הערעור או רשות הערעור, ובמקרה דנן הליכים אלה הסתיימו. ועם זאת, הגיונה של הקביעה נותר בעינו: משעבר הטיפול בהליך עצמו לערכאת הערעור והיא

אשר בקיאה בפרטי ההליך לרבות התפתחויות שעשויות להתרחש לאחר גזר הדין בהליך המקורי, היא הערכאה המתאימה להכריע בשאלת מועד ביצוע העונש. בנוסף, הרצון למנוע כפל וריבוי התדיינויות בשאלה האמורה, המפורט בציטטה שהובאה לעיל, נכון גם למקרה בו כבר הוכרע הליך הערעור (או רשות הערעור).

הדברים אמורים בפרט במקרה דנן, בו קבע בית המשפט העליון מועד בו על המבקש להתייבב לריצוי העונש, יום 1.7.14, שמטבע הדברים ולנוכח הדיון בהליכי הערעור ורשות הערעור אינו המועד שנקבע על ידי בית משפט זה בגזר הדין המקורי (רע"פ 4356/14 **כושאוי נ' מדינת ישראל**, פיס' 5(22.6.14)). פרשנות לסעיף 87 הנזכר לעיל, לפיה על בית משפט השלום לדון בשינוי המועד שקבע בית המשפט העליון, אינה סבירה. הסעיף ביקש לתת לבית המשפט שקבע מועד לריצוי עונש את שיקול הדעת לדחותו, ולא לאפשר לערכאה נמוכה יותר לשנות את המועד.

כך, דין הבקשה להידחות בהעדר סמכות.

למעלה מן הצורך אציין שגם לגוף הבקשה, דינה להידחות. הכלל, העולה מהוראות החוק (סעיפים 43, 44 ו-87 לחוק העונשין) ובוסס בפסיקה הוא כי עונש יבוצע עם הטלתו. האינטרס הציבורי באכיפה מיידית של עונש המאסרו, בין היתר, בצורך לקיים פעילות אפקטיבית של מערכות אכיפת החוק ותוך שמירה על אמון הציבור בהן. ככל שחולף זמן מגזר הדין והמורשע אינו מרצה את העונש, נחלשת אפקטיביות הדין הפלילי כמו גם אמון הציבור בו ובמערכות המיישמות אותו (ע"פ 111/99 **שוורץ נ' מדינת ישראל** (7.6.00)). השיקולים מנגד, שלעיתים מביאים לעיכוב ביצוע של עונשים, מתמקדים בהליך הערעור וברצון שלא לעקרו מתוכן או לפגום בסיכוייהם של מערערים (שם). שיקולים אלה אינם רלבנטיים במקרה דנן, בו מוצו אפשרויות הערעור. זאת ועוד, כאמור ביצוע העונש נדחה כבר משך חמישה חודשים, כך שהאינטרס הציבורי הנדון לעיל כבר נפגע בצורה משמעותית. על העותר לדחיי נוספת של ריצוי העונש במצב דברים זה להראות טעם בעל משקל של ממש בעיכוב הביצוע, שיש בו להצדיק את המשך הפגיעה באינטרס הציבורי.

המבקש מעוניין בדחייה של חצי שנה, לצורך הסדרת ענייניה הכספיים של משפחתו השרויה בחובות כבדים ועומדת בפני הליכי הוצל"פ. יצוין כי לא מדובר בקשיים חדשים, שכן כבר במועד הטיעון לעונש הם הוצגו (ראו המסמך שצורף לבקשה ואשר מתאר את העיקולים שעל נכסי המשפחה, ואשר מתוארך לפברואר 2013). נספחי הבקשה אינם מראים כיצד בדעתו של המבקש לפרוע את החובות, מדוע נמנע הדבר ממנו בעבר ומדוע החודשים הקרובים יאפשרו זאת. האישור שצורף על עבודתו הוא אישור מנובמבר 2013, שהוצג גם בטיעון לעונש. אין בו להראות אלא שהמשיב מועסק, והוא לא מסביר מדוע תסייע הדחייה לחילוץ המשפחה מן המצוקה הכלכלית. עצם האיום בעיקול, שנתמך במסמכים שצורפו, אינו עילה לעיכוב ביצוע העונש.

בדיון נטען, כי מתנהל מו"מ למכירת חלק מן הרכוש. אף אם אקבל זאת (ולא הוצגו לכך תימוכין), איני סבור כי ברצון המשיב להשתתף באותו מו"מ יש משום טעם של ממש לעיכוב הביצוע במצב הדברים בו אנו מצויים. לא הוסבר מדוע נוכחות המשיב בעצמו בישיבות המו"מ הכרחיות, ומדוע לא ניתן לנהל את המו"מ באמצעות אנשי מקצוע כאשר היועצות במשיב אפשרית גם בהיותו במאסר, גם אם היא מורכבת יותר.

על רקע זה, ולמרות ההבנה לקושי הכלכלי ולרצון להתמודד עמו, אין בידי לקבוע כי בוסס הכרח בעיכוב הביצוע שיש בו

לגבור על השיקולים המשמעותיים שמנגד.

עוד מבוקשת דחיה כדי שהמשיב יעבור פרוצדורה של "ניתוח אמבולטורי זעיר" (כך לפי ההזמנה שצורפה לבקשה) שנקבעה ליום 14.7.14. הגם שלא מדובר בטעם של ממש לדחיית עיכוב ביצוע עונש, הרי שבשל קרבת הזמנים למועד מתן הכרעה זו ולפנים משורת הדין אקבע מועד להתייצבות לאחר אותה פרוצדורה. אציין כי קביעת המועד נעשית מכורח הדברים ולמרות קביעתי לעניין הסמכות, שכן מועד ההתייצבות שנקבע בידי בית המשפט העליון כבר חלף.

המבקש יתייצב לריצוי העונש בבית המעצר "מגרש הרוסים" ביום 15.7.14 עד השעה 11:30.

המזכירות תשלח החלטה זו לצדדים.

ניתנה היום, ה' תמוז תשע"ד, 03 יולי 2014, בהעדר הצדדים.